



netwerk
acute zorg

NOORD-HOLLAND
FLEVOLAND

Trendmonitor geboortezorg

2023 – 2025

ROAZ-regio Noord-Holland/Flevoland



1. Inleiding en werkwijze

Inleiding

De hier voorliggende (jaarlijkse) trendmonitor geboortezorg biedt inzicht in de ontwikkelingen in de geboortezorg in de ziekenhuizen en bevalcentra over de periode 2024 en 2025, met 2023 als referentiejaar. Trends zijn zowel voor de gehele ROAZ-regio Noord-Holland/Flevoland (ROAZ NH/FL) als uitgesplitst per subregio weergegeven.

Subregio	Ziekenhuizen / geboortecentra
Noord-Holland Noord (NHN)	Noordwest Ziekenhuisgroep (locatie Alkmaar en Den Helder), Dijklander Ziekenhuis (locatie Hoorn)
Kennemerland (KL)	Spaarne Gasthuis (locatie Haarlem), Rode Kruis Ziekenhuis
Zaanstreek-Waterland (ZW)	Zaans Medisch Centrum
Amsterdam-Amstelland (AA)	Amsterdam UMC (locatie AMC), OLVG (locatie Oost en West <i>(tot eind maart 2024)</i>), Amstelland Ziekenhuis, BovenIJ Ziekenhuis, Bevalcentrum (locatie Zuid <i>(vanaf half augustus 2023)</i> , locatie West <i>(tot eind maart 2024)</i> , locatie Oost <i>(vanaf eind maart 2024)</i>)
Flevoland (FL)	Flevoziekenhuis
Gooi en Vechtstreek (GV)	Tergooi MC



1. Inleiding en werkwijze

Werkwijze

De ontwikkelingen binnen de geboortezorg in de ziekenhuizen en bevalcentra zijn in kaart gebracht door middel van een Excel/vragenlijst. Deze vragenlijst is gebaseerd op bestaande registraties, onderzoeken en benchmarks. De data voor onderstaande variabelen zijn enkel geaggregeerd op jaarbasis (2024 en 2025) uitgevraagd:

- Aantal poliklinische bevallingen¹
- Aantal klinische bevallingen²
 - Waarvan aantal primaire sectio's
 - Waarvan aantal secundaire sectio's
- Aantal (unieke) opnames neonatologie³
- Aantal (unieke) opnames NICU⁴
- Gemiddeld aantal operationele verloskamers, neonatologie bedden en NICU bedden

De vragenlijsten zijn begin februari 2026 uitgezet via de bestuurders van de ziekenhuizen in de ROAZ-regio NH/FL. Waar nodig zijn reminders verstuurd om tot 100% respons te komen.

Het was voor een deel van de ziekenhuizen niet mogelijk om over meerdere jaren een splitsing te maken tussen de aantallen primaire en secundaire sectio's. Daarom is in deze rapportage uitgegaan van het aantal primaire en secundaire sectio's samen. De ontvangen capaciteitsdata bleken onvoldoende betrouwbaar dan wel valide en zijn derhalve niet opgenomen deze rapportage.

De data met betrekking tot thuisbevallingen zijn in deze trendmonitor niet meegenomen. Het bleek momenteel niet haalbaar om hierover op een betrouwbare en uniforme wijze gegevens uit te vragen. Voor toekomstige edities van de trendmonitor wordt onderzocht of deze gegevens alsnog kunnen worden opgenomen.

¹ Poliklinische bevallingen: onder verantwoordelijkheid verloskundige 1e lijn (exclusief thuisbevallingen)

² Klinische bevallingen: onder verantwoordelijkheid verloskundige/gynaecoloog 2e/3e lijn

³ Opnames neonatologie: High Care/Post-Intensive Care, Medium Care, Low Care

⁴ Neonatale intensive care unit (NICU), enkel uitgevraagd bij het Amsterdam UMC.



2.1 Totaal aantal (poliklinische & klinische) bevallingen

2023-2025

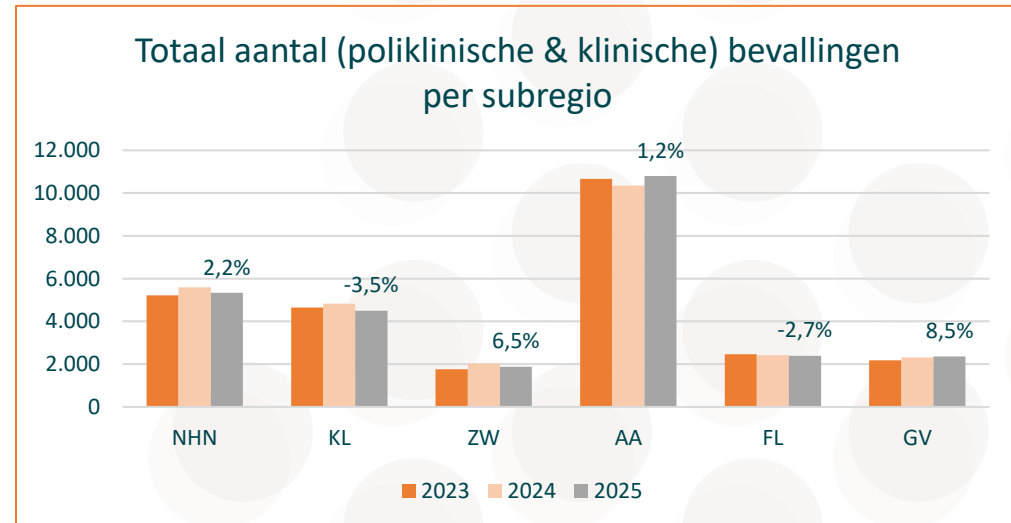
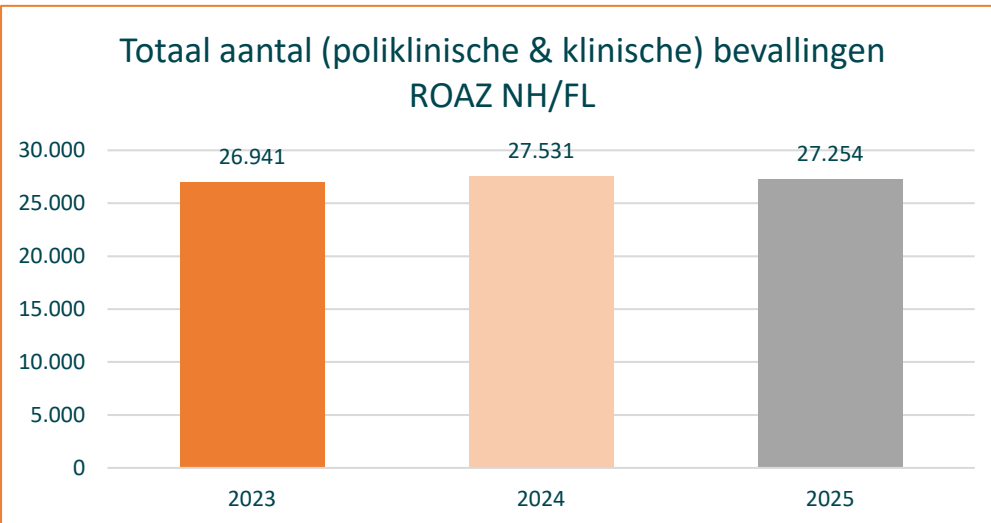
Uitkomsten ROAZ NH/FL

De grafiek linksonder laat zien dat het totaal aantal (poliklinische & klinische) bevallingen in de ROAZ-regio NH/FL over de periode 2023-2025 licht is toegenomen t.o.v. 2023. Van 26.941 naar 27.254 (+1,2%).

Deze ontwikkeling is gedeeltelijk in lijn met de totale geboortecijfers in de regio. Volgens de registratie van het CBS¹ nam het aantal levend geboren kinderen* in de ROAZ-regio NH/FL licht toe van 32.511 in 2023 naar 32.695 in 2025 (+0,6%).

Uitkomsten subregio's

De grafiek rechtsonder laat zien dat de trend in het totaal aantal (poliklinische & klinische) bevallingen varieert tussen de subregio's. In KL is over de periode 2023-2025 de sterkste daling zichtbaar (-3,5%), in GV de sterkste stijging (+8,5%). Deze stijging in GV kan deels worden verklaard door een toenemend aantal bevallingen vanuit aangrenzende regio's. De extra inspanningen de afgelopen jaren om de capaciteitsproblematiek binnen AA aan te pakken, lijken te hebben geholpen; het aantal bevallingen vanuit postcodegebied AA in andere subregio's is in de periode 2023-2025 afgenomen². De lichte afvlakking van de stijging binnen ZW in 2025 t.o.v. 2024 hangt mogelijk samen met het feit dat AA in deze periode meer bevallingen binnen de eigen regio heeft kunnen opvangen.



¹ Bron: CBS StatLine - Bevolkingsontwikkeling; regio per maand.

*Levend geboren kind: Kind dat na geboorte enig teken van leven heeft getoond, ongeacht zwangerschapsduur. Levendgeborenen worden geteld naar de woongemeente en niet naar de geboortegemeente.

² Bron: Netwerk Acute Zorg NH FL – Eindevaluatie Regioplan Geboortezorg AA 2026



2.2 Aantal poliklinische en klinische bevallingen

2023-2025

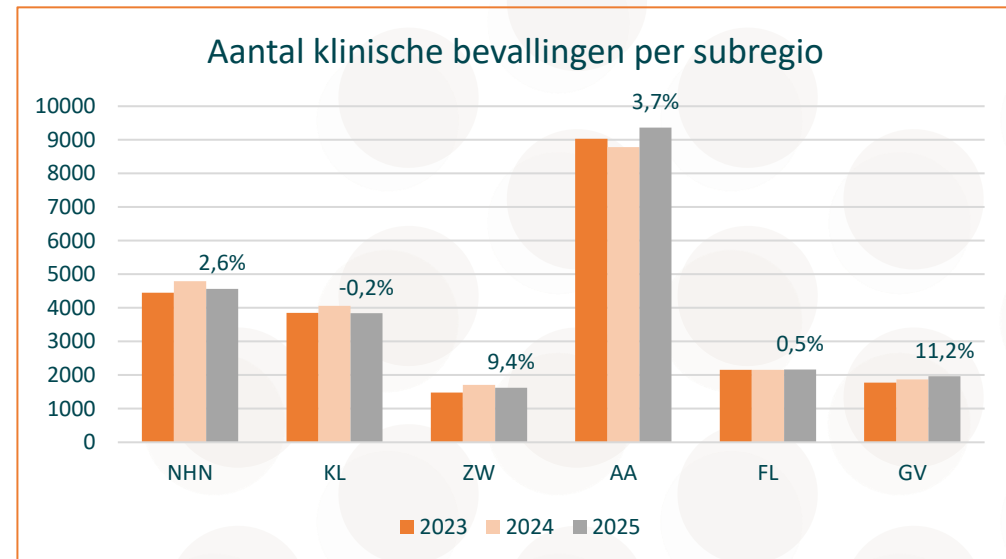
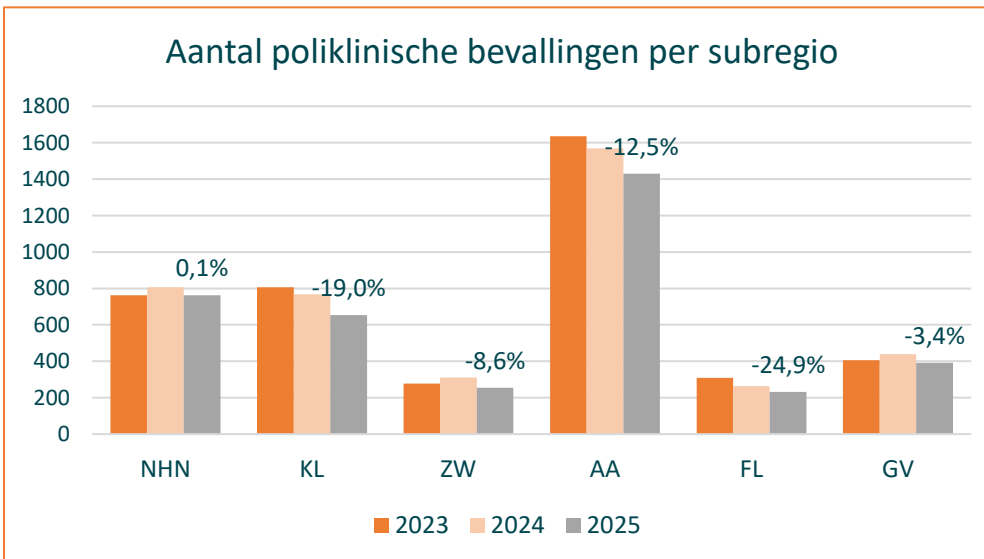
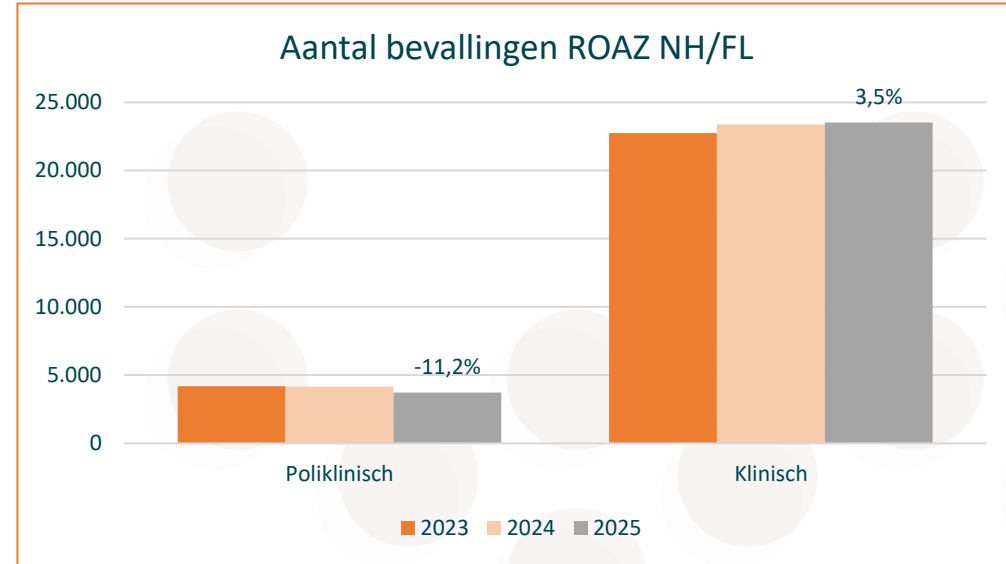
Uitkomsten ROAZ NH/FL

De grafiek rechtsboven laat zien dat het aantal poliklinische bevallingen in de ROAZ-regio NH/FL over de periode 2023-2025 is afgenomen (-11,2%) en het aantal klinische bevallingen is toegenomen (+3,5%). De afname van het aantal poliklinische bevallingen hangt mogelijk samen met een toenemende medicalisering van de geboortezorg.

Uitkomsten subregio's

Over de periode 2023-2025 is het aantal poliklinische bevallingen (grafiek linksonder) in NHN nagenoeg hetzelfde gebleven (+0,1%) en in alle andere regio's afgenomen variërend tussen -24,9% en -3,4%.

Het aantal klinische bevallingen (grafiek rechtsonder) is alleen in KL en FL nagenoeg hetzelfde gebleven (-0,2% en 0,5%) en in alle andere regio's toegenomen variërend tussen +2,6% en +11,2%.





2.3 Aantal primaire/secundaire sectio's

2023-2025

Uitkomsten ROAZ NH/FL

Over de periode 2023-2025 is het aantal primaire/secundaire sectio's in de ROAZ-regio NH/FL* gelijk gebleven, 5.443 in 2023 en 5.445 in 2025. In verhouding tot het aantal (poli)klinische bevallingen is het aandeel primaire/secundaire sectio's nagenoeg gelijk gebleven (-0,1%); van 21,6% in 2023 naar 21,5% in 2025 (grafiek linksonder).

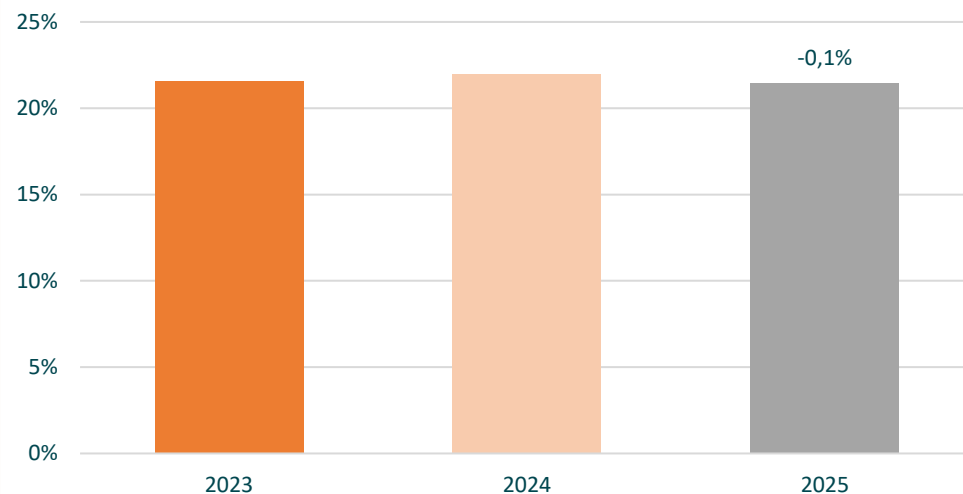
Uitkomsten subregio's

In de subregio's AA en GV is het aandeel primaire/secundaire sectio's in 2025 ten opzichte van 2023 licht gedaald en in alle andere regio's licht gestegen (grafiek rechtsonder).

*Toelichting

Het was voor een deel van de ziekenhuizen niet mogelijk om voor meerdere jaren een splitsing te maken tussen de aantallen primaire en secundaire sectio's. Daarom is in deze rapportage uitgegaan van het aantal primaire en secundaire sectio's samen. Om te corrigeren voor de trend in het aantal (poli)klinische bevallingen is het aandeel sectio's weergegeven in de grafieken, in plaats van het absolute aantal. Door het ontbreken van het aantal sectio's in 2023 en 2024 in ZW is in de grafiek op ROAZ-regio niveau exclusief ZW en is bij de uitsplitsing naar subregio's alleen 2025 weergegeven.

Aandeel sectio's ROAZ NH/FL (excl. ZW)



Aandeel sectio's per subregio





2.4 Aantal opnames neonatologie en NICU

2023-2025

Uitkomsten ROAZ NH/FL

Over de periode 2023-2025 is het aantal unieke pasgeborenen opgenomen op de neonatologie in de ROAZ-regio NH/FL* met -1,3% licht afgenomen (grafiek linksonder). Het aantal unieke pasgeborenen opgenomen op de NICU van het Amsterdam UMC is toegenomen van 715 in 2023 naar 758 in 2025 (+6,0%).

Uitkomsten subregio's

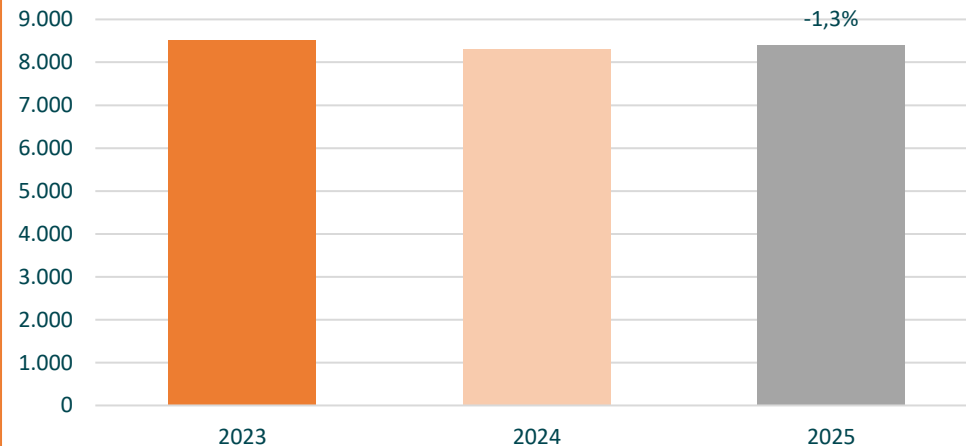
In FL is een sterke daling ten opzichte van 2023 zichtbaar (-33,6%) gevolgd door NHN (-10,4%) en KL (-8,3%). Het grote verschil in FL kan mogelijk komen door een afwijkende registratie in 2023 doordat toen overgegaan is naar een ander registratiesysteem. In AA en GV is het aantal unieke pasgeborenen opgenomen op de neonatologie in 2025 licht gestegen ten opzichte van 2023 (respectievelijk +4,4% en +39,9%). De grote stijging in GV is mogelijk te verklaren door het toegenomen aantal klinische bevallingen < 37 weken AD, wat heeft geleid tot meer opname indicaties voor de afdeling neonatologie.

*Toelichting

Door het ontbreken van het aantal opnames neonatologie in 2023 en 2024 voor ZW is de grafiek op ROAZ-regio niveau exclusief ZW en is bij de uitsplitsing naar subregio's alleen 2025 weergegeven. In AA zijn bij BovenIJ het aantal neonatologie opnames niet te scheiden van de kraamafdeling. Onderstaande grafieken zijn daarom exclusief BovenIJ.

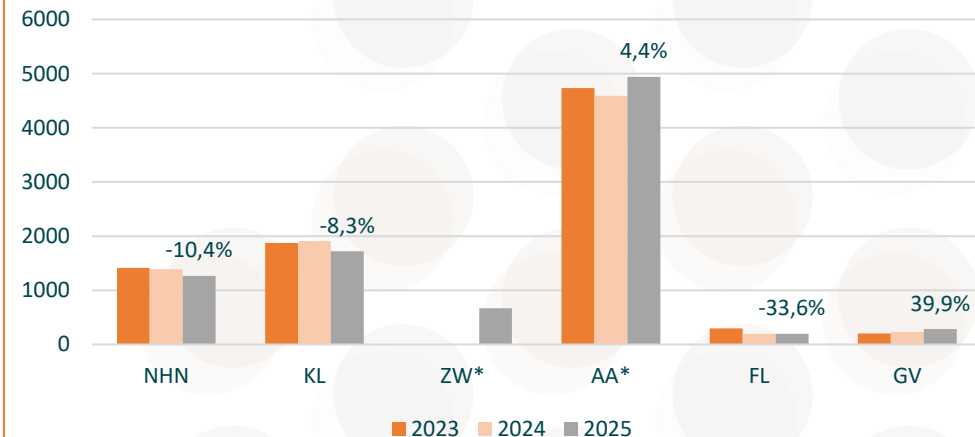
Aantal opnames neonatologie ROAZ NH/FL

(excl. ZW, AA excl. BovenIJ)



Aantal opnames neonatologie per subregio

(AA excl. BovenIJ)





3. Conclusies

Conclusies

Deze trendmonitor geboortezorg beschrijft de ontwikkelingen in poliklinisch en klinisch zorggebruik in de ROAZ-regio NH/FL over 2024/2025 ten opzichte van 2023.

Gedeeltelijk in lijn met de geboortecijfers van het CBS is het totaal aantal (poliklinische & klinische) bevallingen in de ROAZ-regio NH/FL over de periode 2023-2025 licht toegenomen van 26.941 naar 27.254 (+1,2%). Volgens de registratie van het CBS¹ nam het aantal levend geboren kinderen in de ROAZ-regio NH/FL licht toe van 32.511 in 2023 naar 32.695 in 2025 (+0,6%). Uit een recent gepubliceerd CBS-rapport³ met gegevens tot en met 2024 blijkt dat de vruchtbaarheid en het aantal geboorten in Nederland tussen 2014 en 2024 zijn afgenomen. Tegelijkertijd is in de regio, zoals ook zichtbaar in deze trendmonitor, sinds 2024 sprake van een lichte stijging van het aantal geboorten ten opzichte van 2023. Hoewel dit kan duiden op een voorzichtige stabilisatie, ligt het aantal geboorten nog altijd onder het niveau van tien jaar geleden. De afname hangt onder meer samen met uitgestelde gezinsvorming en een daling van het gemiddeld aantal kinderen per vrouw³. Volgens de meest recente CBS-kernprognose zal het aantal geboorten naar verwachting de komende jaren geleidelijk toenemen en rond 2038 een piek bereiken, waarna opnieuw een lichte daling wordt verwacht⁴.

De ontwikkeling in het aantal poliklinische en klinische bevallingen over de periode van 2023-2025 varieert tussen de subregio's. De trend in afname van poliklinische bevallingen en toename in aantal klinische bevallingen komt mogelijk door medicalisering van bevallingen en de keuze om sneller in te leiden (deze cijfers zijn helaas niet goed te achterhalen). De grootste stijging is te zien in GV. Deze stijging in GV komt mogelijk deels door een toenemend aantal bevallingen vanuit aangrenzende regio's. De extra inspanningen de afgelopen jaren om de capaciteitsproblematiek binnen AA aan te pakken, lijken te hebben geholpen; het aantal bevallingen vanuit postcodegebied AA in andere subregio's is in de periode 2023-2025 afgenomen². De trend in toename in het aantal bevallingen in ZW is deels te verklaren door de capaciteitsafspraken die gemaakt zijn voor de opvang van cliënten uit AA. Tegelijkertijd lijkt de stijging in ZW in 2025 ten opzichte van 2024 enigszins af te vlakken, mogelijk doordat AA in deze periode meer bevallingen binnen de eigen regio heeft kunnen opvangen.

¹ Bron: CBS StatLine - Bevolkingsontwikkeling; regio per maand.

² Bron: Netwerk Acute Zorg NH FL – Eindevaluatie Regioplan Geboortezorg AA 2026

³ CBS - Regionale geboortecijfers in Nederland

⁴ CBS – Kernprognose 2025-2070: 20,6 miljoen inwoners verwacht in 2070



3. Conclusies

Conclusies

Voor zowel de primaire als secundaire sectio's zijn op totaalniveau en binnen de subregio's geen grote verschillen zichtbaar in de geanalyseerde periode. De verdeling lijkt daarmee stabiel over de regio's. Tegelijkertijd blijft het relevant om in toekomstige edities de uitsplitsing tussen primaire en secundaire sectio's verder te kunnen verfijnen, bij voorkeur op basis van eenduidige en consistent gehanteerde definitie.

Het aantal (unieke) pasgeborenen dat is opgenomen op de afdeling neonatologie (HC/Post IC+MC+LC) is in de periode 2023-2025 in algemene zin licht gedaald. Binnen de subregio's zijn echter duidelijke verschillen zichtbaar. Een mogelijke verklaring hiervoor is een verschuiving van opnames naar het AmsterdamUMC. In FL is over de periode 2023-2025 de sterkste daling zichtbaar. Dit grote verschil komt echter waarschijnlijk door een registratiefout in 2023 doordat toen overgegaan is naar een ander registratiesysteem. In GV is de sterkste stijging te zien. Deze stijging is mogelijk te verklaren door het toegenomen aantal klinische bevallingen < 37 weken AD, wat heeft geleid tot meer opname indicaties voor de afdeling neonatologie.

Op landelijk niveau zijn vanuit Perined⁵ cijfers beschikbaar over de periode tot en met het jaar 2024, waardoor een vergelijking tussen 2024 en 2023 voor de ROAZ-regio ten opzichte van de landelijke ontwikkelingen mogelijk is. In onze ROAZ-regio is in 2024 het aandeel poliklinische bevallingen en het aantal NICU-opnames gedaald. Daarentegen is het aandeel klinische bevallingen toegenomen en is ook het percentage sectio's licht gestegen. De landelijke cijfers laten een vergelijkbaar patroon zien in 2024, met een toename in het percentage sectio's en klinische bevallingen en een afname van het aandeel poliklinische bevallingen. In tegenstelling tot de ROAZ-regio is landelijk echter sprake van een stijgende trend in het aantal NICU-opnames^{6,7}.

Meer informatie over de landelijke cijfers is terug te vinden in het rapport *Kerncijfers Nederlandse Geboortezorg 2024*⁷.

⁵ Bron: Perined - <https://www.perined.nl>.

⁶ Bron: Peristat - <https://www.peristat.nl>.

⁷ Bron: Perined – *Kerncijfers Nederlandse Geboortezorg 2024*



4. Tot slot

Disclaimer

Dit rapport is zo zorgvuldig mogelijk samengesteld. Alle informatie in het rapport is afkomstig uit externe bronnen. Mochten er desondanks onjuistheden in het rapport staan, dan kan het Netwerk Acute Zorg Noord-Holland/Flevoland hiervoor niet aansprakelijk gesteld worden. Aan eventuele onjuistheden of onvolledigheden kunnen geen rechten ontleend worden. De lezer is verantwoordelijk voor keuzes die hij/zij maakt op grond van de informatie in dit rapport, alsmede voor het gebruik van deze informatie. Aan de informatie uit dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie en gegevens in dit rapport mogen zonder nadrukkelijke schriftelijke toestemming niet worden vermenigvuldigd of gepubliceerd.

Doorontwikkeling trendmonitor geboortezorg

Het periodiek monitoren van ontwikkelingen in de geboortezorg binnen de ROAZ-regio NH/FL is van toenemend belang. De trendmonitor geboortezorg wordt jaarlijks opgesteld en waar nodig doorontwikkeld, met als doel de datakwaliteit verder te verbeteren en deze periodieke rapportage (op termijn) ook te benutten om de effecten van regionale projecten en interventies in de geboortezorg te kunnen volgen.

Een belangrijk aandachtspunt hierbij is het verder aanscherpen van de vragen en definities, onder andere rond het aantal inleidingen en capaciteitsdata, zodat een betrouwbare en valide vergelijking over de jaren heen en tussen subregio's mogelijk is. Ook voor al uitgevraagde gegevens, zoals de uitsplitsing naar primaire en secundaire sectie's, wordt gekeken hoe deze meerjarig en tussen verschillende ziekenhuizen beter vergelijkbaar en bruikbaar kunnen worden gemaakt.

Daarnaast wordt onderzocht op welke wijze data over thuisbevallingen in toekomstige edities van de trendmonitor kunnen worden meegenomen. Het blijkt momenteel nog niet haalbaar om hierover op een betrouwbare en uniforme wijze gegevens uit te vragen. Het meenemen van deze gegevens kan in de toekomst bijdragen aan een vollediger beeld van de ontwikkelingen binnen de geboortezorg in de regio.

Contact

Neem voor meer informatie, vragen of suggesties over deze rapportage contact op met het Netwerk Acute Zorg Noord-Holland/Flevoland via naznhfl@amsterdamumc.nl.



Afkortingen

AA:	Amsterdam-Amstelland
CBS:	Centraal Bureau voor de Statistiek
FL:	Flevoland
GV:	Gooi & Vechtstreek
KL:	Kennemerland
NHN:	Noord-Holland Noord
NICU:	Neonatale intensive care unit
ROAZ:	Regionaal Overleg Acute Zorg
ZW:	Zaantreek-Waterland

Bronnen

1. CBS StatLine - Bevolkingsontwikkeling; regio per maand.
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37230ned>
2. Netwerk Acute Zorg NH FL – Eindevaluatie Regioplan Geboortezorg AA 2026
3. CBS - Regionale geboortecijfers in Nederland
[Regionale geboortecijfers in Nederland | CBS](#)
4. CBS – Kernprognose 2025-2070: 20,6 miljoen inwoners verwacht in 2070
[Kernprognose 2025–2070: 20,6 miljoen inwoners verwacht in 2070 | CBS](#)
5. Perined - <https://www.perined.nl>
6. Peristat - <https://www.peristat.nl>
7. Perined – [Kerncijfers Nederlandse Geboortezorg 2024](#)



netwerk
acute zorg

NOORD-HOLLAND
FLEVOLAND